

แบบฝึกทักษะการอ่านออกเขียนได้
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำที่ใช้ รร (ร หนัก)

คำนำ

บทเรียนสำเร็จรูปชุดพัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้ เรื่องคำที่ใช้ รร (ร หัน) เล่มนี้ จัดทำขึ้นสำหรับใช้เสริมทักษะการอ่านออกเขียนได้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น ๔ ส่วน คือ แบบทดสอบก่อนเรียน เนื้อหา แบบฝึกหัด และแบบเฉลย ซึ่งมีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ CAI ประกอบ มีเนื้อหาสาระสำคัญและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ตรงตามหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช พ.ศ. ๒๕๕๑

บทเรียนสำเร็จรูปเล่มนี้ ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง และจะเกิดประโยชน์เป็นอย่างมากถ้าครูผู้สอนคอยให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่ผู้เรียน ในกรณีที่ผู้เรียนมีข้อสงสัยเกี่ยวกับบทเรียน

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทเรียนสำเร็จรูปเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ และเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้ เรื่องคำที่ใช้ รร (ร หัน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำและคำปรึกษาด้วยดีเสมอมา

คณะผู้จัดทำ

คำนำ

บทเรียนสำเร็จรูปเล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน และฝึกทักษะกระบวนการทำงานของผู้เรียน รวมทั้งฝึกกระบวนการคิดและเน้นให้ผู้เรียนอ่านออกเขียนได้เป็นสำคัญ

ทั้งนี้บทเรียนสำเร็จรูปสื่อการสอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เรื่อง คำที่ใช้ รร (ร หัน) ผู้จัดทำได้รวบรวมเนื้อหาเกี่ยวกับ คำที่ใช้ รร (ร หัน) ซึ่งประกอบไปด้วยหลักการใช้ หลักการอ่าน และการสังเกตคำที่ใช้ คำที่ใช้ รร (ร หัน) อีกทั้งยังมีแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อทดสอบความรู้ของผู้เรียนก่อนเข้าสู่บทเรียน รวมถึงแบบฝึกหัด ที่ผู้จัดทำได้จัดทำขึ้น ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการใช้ คำที่ใช้ รร (ร หัน) ที่ถูกต้อง และในตอนสุดท้ายของบทเรียนผู้จัดทำได้จัดทำแบบทดสอบหลังเรียน พร้อมทั้งเฉลย เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาและสามารถวัดความรู้ ความเข้าใจของตนเองได้ นอกจากนี้ยังได้มีการจัดทำสื่อการสอนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน(CAI) เพื่อใช้ในการประกอบการสอนอีกด้วย

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทเรียนสำเร็จรูปเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจศึกษา และผู้ศึกษาจะนำความรู้ที่ได้รับก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองให้ได้มากที่สุด หากบทเรียนสำเร็จรูปเล่มนี้ผิดพลาดประการใดก็ขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

คณะผู้จัดทำ

๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑

สารบัญ

เรื่อง

คำนำ

สารบัญ

ขั้นตอนการเรียนรู้

คำชี้แจงการใช้บทเรียนสำเร็จรูปสำหรับผู้สอน

คำชี้แจงการใช้บทเรียนสำเร็จรูปสำหรับนักเรียน

มาตรฐานการเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้

คำที่ใช้ รร (ร หัน)

แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่องคำที่ใช้ รร (ร หัน)

บทเรียน เรื่องคำที่ใช้ รร (ร หัน)

แบบฝึกหัด เรื่องคำที่ใช้ รร (ร หัน)

เฉลยแบบฝึกหัด

แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง คำที่ใช้ รร (ร หัน)

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

หน้า

ก

ข

๑

๓

๔

๕

๖

๗

๑๐

๑๔

๑๘

๒๒

๒๕

ขั้นตอนการเรียนรู้

ศึกษาคำชี้แจงและจุดประสงค์การเรียนรู้

ทำแบบทดสอบก่อนเรียนจำนวน ๑๐ ข้อ

ศึกษาบทเรียน เรื่อง คำที่ใช้ รร (ร หัน)

ทำแบบฝึกหัดหลังเรียนแต่ละบท

ขั้นตอนการเรียนรู้

ทำแบบทดสอบหลังบทเรียน

ฝึกการอ่านออกเสียง

สิ้นสุดการศึกษาบทเรียน

คำชี้แจงเกี่ยวกับการใช้บทเรียนสำเร็จรูปสำหรับครูผู้สอน

๑. ใช้บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องสื่อการสอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เป็นบทเรียนสำหรับศึกษาด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างยั่งยืน
๒. นักเรียนศึกษาคำชี้แจงการใช้บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องสื่อการสอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
๓. อธิบายวิธีการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปให้นักเรียนฟัง
๔. ให้นักเรียนศึกษาบทเรียนสำเร็จรูปด้วยตนเองโดยกำหนดระยะเวลาในการศึกษาให้เหมาะสม
๕. ครูควรให้คำปรึกษา ขณะที่นักเรียนศึกษาด้วยตนเอง

คำชี้แจงการใช้บทเรียนสำเร็จรูปสำหรับนักเรียน

๑. บทเรียนสำเร็จรูปเรื่อง สื่อการสอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เป็นบทเรียนสำหรับการศึกษาด้วยตนเองเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างยั่งยืน
๒. นักเรียนศึกษาคำชี้แจงใช้บทเรียนสำเร็จรูปและจุดประสงค์ของการเรียน การศึกษาบทเรียน
๓. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
๔. นักเรียนศึกษาบทเรียนสำเร็จรูปด้วยตนเอง
๕. นักเรียนทำแบบฝึกหัดเพื่อฝึกทักษะด้านการอ่านภาษาไทย
๖. เมื่อนักเรียนศึกษาเนื้อหา และทำแบบฝึกหัดเสร็จแล้วให้ทำแบบทดสอบหลังเรียน
๗. นักเรียนฝึกอ่านคำศัพท์ภาษาไทยที่กำหนดให้ถูกต้อง และแม่นยำ

มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๓ หลักภาษา

สาระที่ ๑ การอ่านมาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

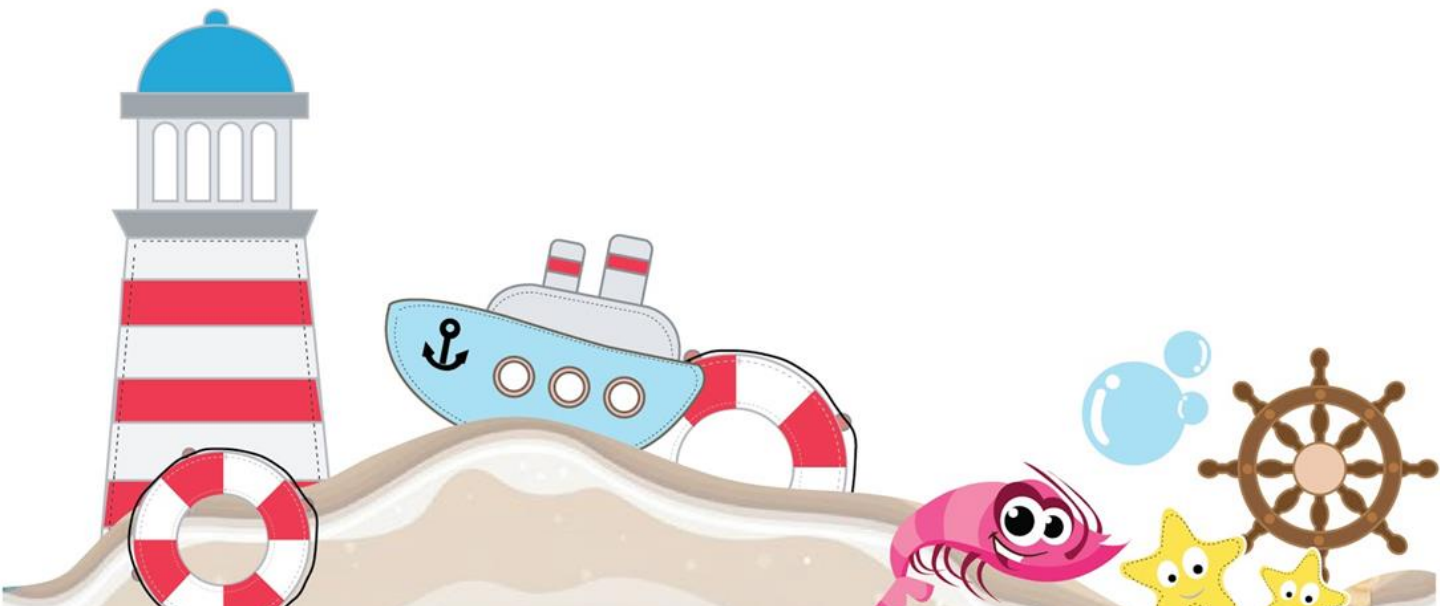
ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ป.๓/๑ อ่านออกเสียงคำข้อความเรื่องสั้นและบทร้อยกรองง่ายๆได้อย่างถูกต้องคล่องแคล่ว

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. สามารถเข้าใจความเป็นมาของวิธีการอ่านคำในภาษาไทยได้ถูกต้อง
๒. สามารถอ่านออกเสียงคำคำที่ใช้ รร (ร หัน) ได้อย่างถูกต้อง
๓. สามารถนำความเรื่องการอ่านที่ได้ศึกษาไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง

**แบบทดสอบก่อนเรียน
เรื่อง คำที่ใช้ รร (ร หิน)**

แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง คำที่ใช้ รร (ร หัน)

๑. ข้อใดคือความหมายของ รร (ร หัน)

- ก. อักษร ร เรียงซ้อนกัน
- ข. อักษร ร เรียงซ้อนกันสองตัว
- ค. อักษรตัวใดก็ได้ที่อยู่ติดกับอักษร ร
- ง. ทุกคำที่ออกเสียง อัน

๒. ร หัน ที่ไม่มีตัวสะกดจะอ่านออกเสียงอะไร

- ก. อัน
- ข. อัก
- ค. อัม
- ง. อัย

๓. คำใดอ่านถูกต้อง

- ก. พรรคพวก อ่านว่า พัน-พวก
- ข. พรรณนา อ่านว่า พัน-นา
- ค. มรรยาท อ่านว่า มา-ระ-ยาด
- ง. พรรษา อ่านว่า พัน-สา

๔. ข้อใดอ่านถูกทุกคำ

- ก. คุณธรรม อ่านว่า คุณ-ทำ , พรรณนา อ่านว่า พัน-นะ-นา
- ข. จัดสรร อ่านว่า จัด-สัน , สวรรคต อ่านว่า สัน-คต
- ค. สรรพสินค้า อ่านว่า สัน-พะ-สิน-ค้า , ครรไล อ่านว่า คัน-ไล
- ง. จรรยา อ่านว่า จัน-ยา , พรรคพวก อ่านว่า พัก-พวก

๕. คำ ร หัน ในข้อใดอ่านแบบมีตัวสะกด

- ก. พรรคพวก
- ข. ครรลอง
- ค. กรรไกร
- ง. สวรรคต

๖. มรรยาท อ่านว่าอย่างไร

ก. มั่น-ระ-ยาด

ข. มั่น-ยาด

ค. มັก-ระ-ยาด

ง. มັก-ยาด

๗. สรรพสินค้า อ่านว่าอย่างไร

ก. สั้น-สิน-ค้า

ข. สั้น-พะ-สินค้า

ค. สับ-พะ-สิน-ค้า

ง. สับ-สิน-ค้า

๘. สวรรคต อ่านว่าอย่างไร

ก. สั้น-คต

ข. สะ-หวัน-คต

ค. หวัน-คต

ง. ถูกทั้ง ก และ ข

๙. คำในข้อใดอ่านแตกต่างจากพวก

ก. หรรษา

ข. จัดสรร

ค. พรรคพวก

ง. กรรไกร

๑๐. คำในข้อใดอ่านออกเสียง บัน ที่มีตัวสะกดได้ถูกต้อง

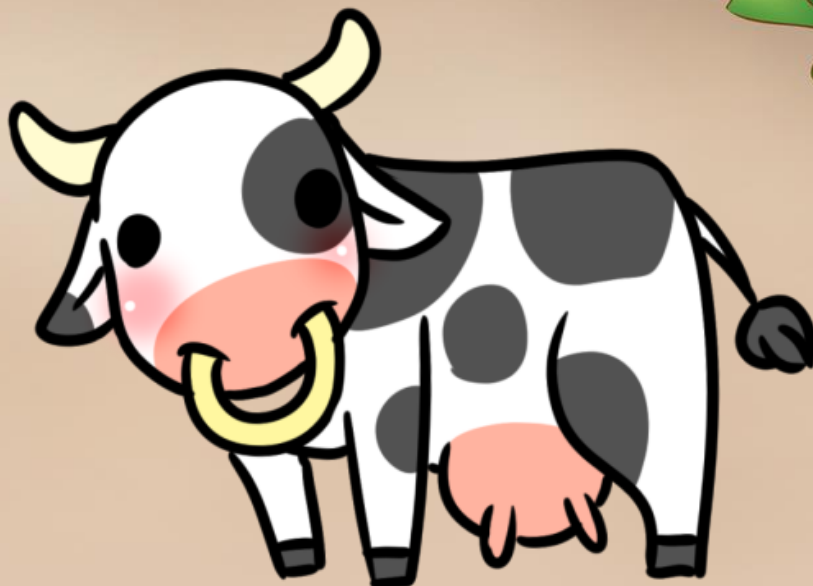
ก. หรรษา ตัวสะกดคือ ษ

ข. มรรยาท ตัวสะกดคือ ย

ค. จัดสรร ตัวสะกดคือ ด

ง. คุณธรรม ตัวสะกดคือ ม

บทเรียน
เรื่อง คำที่ใช้ รร (ร หัน)

August

๑๑

คำที่ใช้ รร (ร หัน)

หลักการใช้ รร (ร หัน)

รหัน (รร) หมายถึง อักษร ร ที่เรียงซ้อนกันสองตัว และถ้าประสมพยัญชนะจะออกเสียงเป็นอัน เช่น บรรทุก บรรยาย บรรลุ บรรทม มรรคา แต่ถ้า รหันมีตัวสะกดตามมา จะเปลี่ยนเป็นไม้ขีด (ั) ทันที เช่น กรรมธรรม ซึ่งมีหลักการดังต่อไปนี้

๑. ใช้เมื่อเขียนในคำแผลงที่มาจากคำว่า กระ เช่น กระชอก เป็น กรรชอก

๒. ใช้เมื่อเขียนในคำที่แผลงมาจากคำว่า ประ เช่น ประทัด เป็น บรรทัด ประดา เป็น บรรดา

๓. ใช้เมื่อเขียนในคำที่แผลงมาจากคำว่า คระ เช่น คระลอง เป็น ครรลอง คระไล เป็น ครรไล

๔. ใช้เมื่อเป็นคำสันสกฤตซึ่งเป็นคำที่แผลงมาจาก ร (รอหณะ) เช่น กรม เป็น กรรม สวรรค์ เป็น สวรรค์

อ่านคำที่ใช้ รร (ร หัน)

หรรษาพาบรรเจิด

มรรยาทงามจับตา

พรรคพวกสะอาดวกจิต

ธรรมชาติเสริมพลัง

จัดสรรเลิศมีจรรยา

เห็นกรรไกรให้ระวัง

สรรพชีวิตมีความหวัง

คุณธรรมประสานใจ

คำที่ใช้ รร ไม่มีตัวสะกด จะอ่านออกเสียง อัน เช่น

กรรไกร	อ่านว่า	กััน - ไกร
จัดสรร	อ่านว่า	จั๊ด - สัน
พรรษา	อ่านว่า	พััน - สา
มรรยาท	อ่านว่า	มัน - ยาด
สวรรคต	อ่านว่า	สะ - หวัน - คด

คำที่ใช้ รร มีตัวสะกด จะอ่านออกเสียง อะ ประสมด้วยตัวสะกดนั้นๆ เช่น

พรรคพวก	อ่านว่า	พัก - พวก (พรรค อ่านแบบมี ก สะกด)
คุณธรรม	อ่านว่า	คััน - นะ - ทำ (ธรรม อ่านแบบมี ม สะกด)
นิทรรศการ	อ่านว่า	นิ - ทัด - สะ - กาน (อ่านแบบมี ด สะกด)
พรรณา	อ่านว่า	พััน - นะ - นา (พรรณ อ่านแบบมี น สะกด)
สรรพสินค้า	อ่านว่า	สั๊บ - พะ - สิ้น - ค้า (สรรพ อ่านแบบมี สะกด)

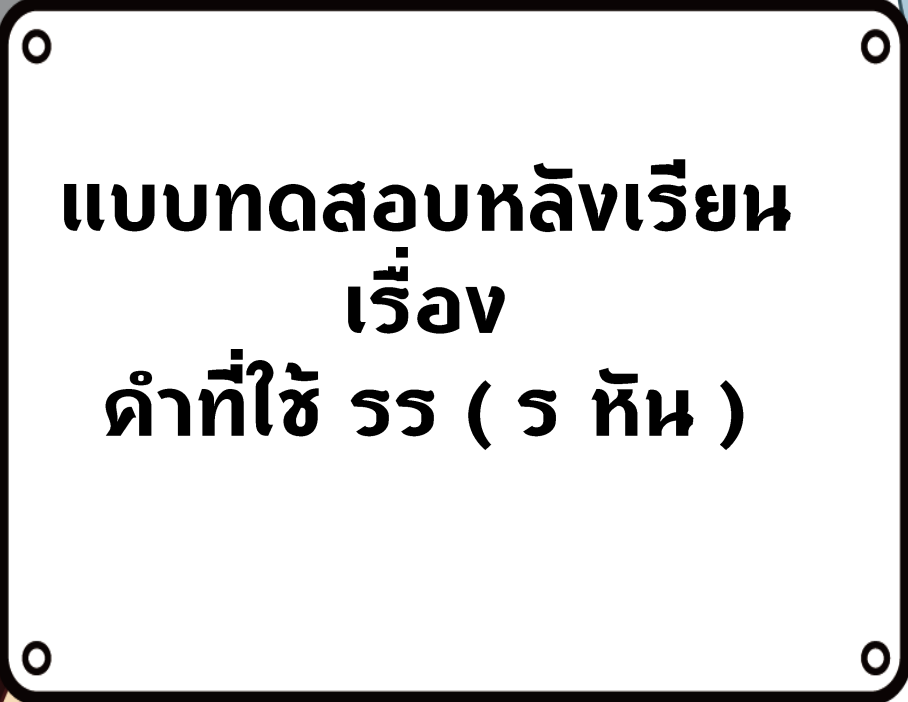
แบบฝึกหัด
เรื่อง คำที่ใช้ รร (ร หัน)

**เฉลยแบบฝึกหัด
เรื่อง คำที่ใช้ รร (ร หัน)**

แบบทดสอบหลังเรียน
เรื่อง
คำที่ใช้ รร (ร หัน)

แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง คำที่ใช้ รร (ร หัน)

๑. ข้อใดคือความหมายของ รร (ร หัน)

- ก. อักษร ร เรียงซ้อนกัน
- ข. อักษร ร เรียงซ้อนกันสองตัว
- ค. อักษรตัวใดก็ได้ที่อยู่ติดกับอักษร ร
- ง. ทุกคำที่ออกเสียง อัน

๒. ร หัน ที่ไม่มีตัวสะกดจะอ่านออกเสียงอะไร

- ก. อัน ข. อัก
- ค. อัม ง. อัย

๓. คำใดอ่านถูกต้อง

- ก. พรรคพวก อ่านว่า พัน-พวก
- ข. พรรณนา อ่านว่า พัน-นา
- ค. มรรยาท อ่านว่า มา-ระ-ยาด
- ง. พรรษา อ่านว่า พัน-สา

๔. ข้อใดอ่านถูกทุกคำ

- ก. คุณธรรม อ่านว่า คุณ-ท่า , พรรณนา อ่านว่า พัน-นะ-นา
- ข. จัดสรร อ่านว่า จัด-สั้น , สวรรคต อ่านว่า สั้น-คต
- ค. สรรพสินค้า อ่านว่า สั้น-พะ-สิน-ค้า , ครรไล อ่านว่า คั้น-ไล
- ง. จรรยา อ่านว่า จัน-ยา , พรรคพวก อ่านว่า พัก-พวก

**เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
เรื่อง คำที่ใช้ รร (ร หัน)**

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

คำที่ใช้ รร (ร หัน)

๑. ข

๒. กิ

๓. ง

๔. ง

๕. กิ

๖. กิ

๗. คิ

๘. ข

๙. คิ

๑๐. ง

แบบฝึกอ่านคำ

แบบฝึกอ่าน เรื่องที่มี รร (ร หัน)

กรรไกร	อ่านว่า	กััน-ไกร
คุณธรรม	อ่านว่า	คุน-นะ-ท่า
จัดสรร	อ่านว่า	จัด-สั้น
จรรยา	อ่านว่า	จัน-ยา
ฉกรรจ์	อ่านว่า	ฉะ-กััน
ธรรมชาติ	อ่านว่า	ท่า-มะ-ชาด
นิทรรศการ	อ่านว่า	นิ-ทัต-สะ-กาน
พรรคพวก	อ่านว่า	พั๊ก-พวก
พรรณนา	อ่านว่า	พัน-นะ-นา
พระกรรณ	อ่านว่า	พระ-กััน
พฤติกรรม	อ่านว่า	พริต-ติ-กำ
พลีกรรม	อ่านว่า	พะ-ลี-กำ
มรรยาท	อ่านว่า	มัน-ระ-ยาต

มหัศจรรย์ อ่านว่า มะ-หัด-สะ-จัน

สังสรรค์ อ่านว่า สัง-สัน

รัฐธรรมนูญ อ่านว่า รัต-ละ-ท่า-มะ-นูน

วรรณคดี อ่านว่า วัน-นะ-คะ-ดี

วัฒนธรรม อ่านว่า วัด-ทะ-นะ-ท่า

วรรณ อ่านว่า วั

หัตถกรรม อ่านว่า หัด-ละ-กำ

ธรรมดา อ่านว่า ท่า-มะ-ดา

บรรณานุกรม

กำชัย ทองหล่อ. (๒๕๔๖). **หลักภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ ๕๔.

กรุงเทพฯ : รวมสาส์น.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (๒๕๕๗). **หนังสือเรียน
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓**. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพฯ : สกสค.

ลาดพร้าว.

วันเพ็ญ เทพโสภะ. (๒๕๖๐). **ครบเครื่องเรื่องหลักภาษาไทย**.

นนทบุรี : ธนัชการพิมพ์.

สุธีวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. (๒๕๒๓). **หลักภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : ไทย
วัฒนาพานิช.

แบบฝึกหัดที่ ๑ คำที่ใช้ รร (ร หัน)

คำชี้แจง จงเขียนคำอ่านจากคำที่กำหนดให้ถูกต้องและระบายสีรูปภาพตามจินตนาการ

กัน - ไกร	อ่านว่า	กรรไกร
จัด - สิ้น	อ่านว่า	
พัน - สา	อ่านว่า	
มัน - ระ - ยาด	อ่านว่า	
สะ - หวัน - คด	อ่านว่า	
คุณ - นะ - ทำ	อ่านว่า	
นิ - ทัด - สะ - กาน	อ่านว่า	
พัน - นะ - นา	อ่านว่า	
สับ - พะ - สิ้น - ค้า	อ่านว่า	

แบบฝึกหัดที่ ๒ คำที่ใช้ รร (ร หัน)

คำชี้แจง จงนำคำจากบทกลอนเติมลงตามกลุ่มคำที่กำหนดให้และระบายสีรูปภาพตามจินตนาการ

คำที่ใช้ รร (ร หัน)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกหัดที่ ๓ คำที่ใช้ รร (ร หัน)

คำชี้แจง จงเติมคำในวงกลมให้ถูกต้องตามประโยคที่กำหนด

๑. แมยกต่างนำพวงมาลัยมามอบให้นักแสดง
๒. ฉันซื้อ ในราคา ๒๕ บาท
๓. บ้านฉันจัดสวนหย่อมเป็น
๔. พ่อฉันทำหน้าที่เป็น ในการแข่งขันกีฬา
๕. ฉันมองดูภาพที่บรรยาย ได้อย่างงดงามมาก
๖. พ่อฉันสอนให้ฉันมี ในจิตใจ
๗. ประชาชนต่างพากัน คุณงามความดีที่เขาทำ

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๑ คำที่ใช้ รร (ร หัน)

คำชี้แจง จงเขียนคำอ่านจากคำที่กำหนดให้ถูกต้องและระบายสีรูปภาพตามจินตนาการ

กัน - ไกร	อ่านว่า	กรรไกร
จัด - สิ้น	อ่านว่า	จัดสรรค์
พัน - สา	อ่านว่า	พรรษา
มัน - ระ - ยาด	อ่านว่า	มรรยาท
สะ - หวัน - คด	อ่านว่า	สวรรค์
คุณ - นะ - ทำ	อ่านว่า	คุณธรรม
นิ - ทัด - สะ - กาน	อ่านว่า	นิทรรศการ
พัน - นะ - นา	อ่านว่า	พรรณา
สับ - พะ - สิ้น - ค้า	อ่านว่า	สรรพสินค้า

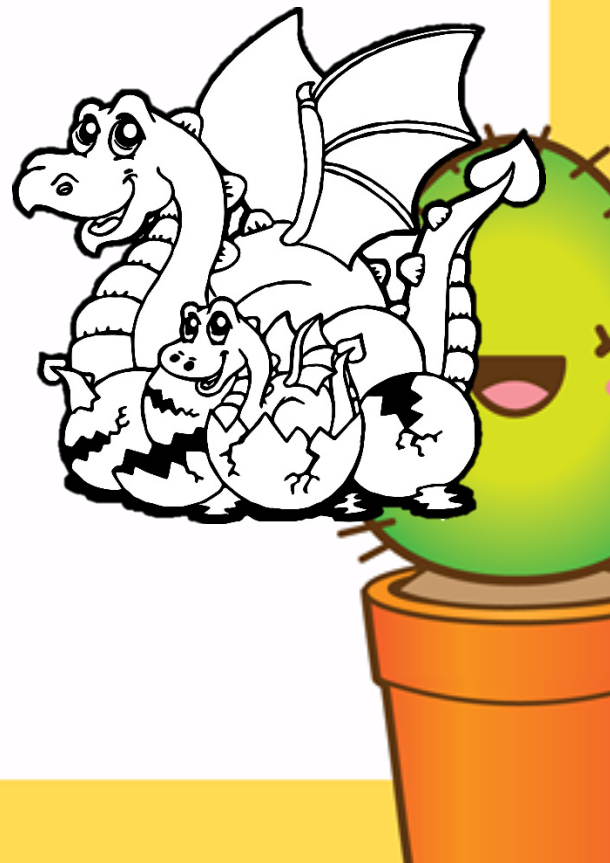
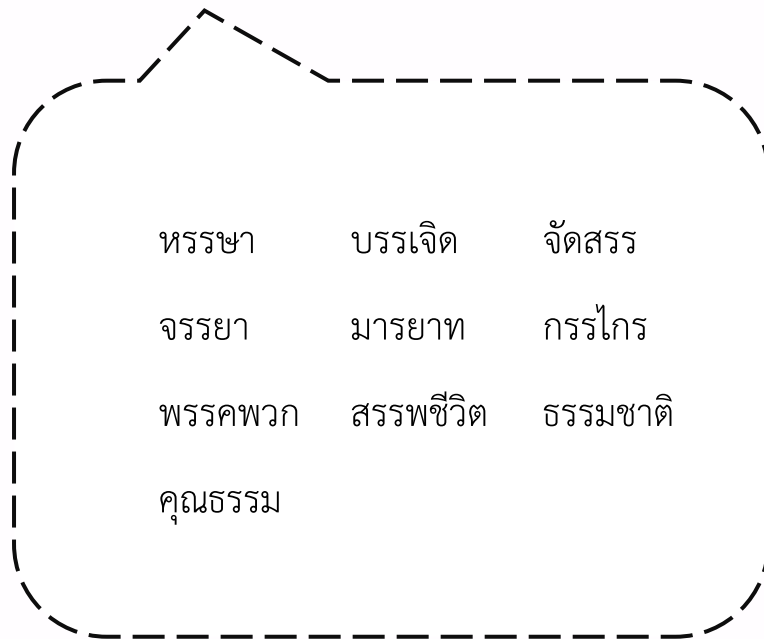

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๒ คำที่ใช้ รร (ร หัน)

คำชี้แจง จงนำคำจากบทกลอนเดิมลงตามกลุ่มคำที่กำหนดให้และระบายสีรูปภาพตามจินตนาการ

คำที่ใช้ รร (ร หัน)

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๓ คำที่ใช้ รร (ร หัน)

คำชี้แจง จงเติมคำในช่องว่างให้ถูกต้องตามประโยคที่กำหนด

๑. **บรรดา** แม่ยกต่างนำพวงมาลัยมามอบให้นักแสดง
๒. ฉันซื้อ **กรรไกร** ในราคา ๒๕ บาท
๓. บ้านฉันจัดสวนหย่อมเป็น **ธรรมชาติ**
๔. พ่อฉันทำหน้าที่เป็น **กรรมกร** ในการแข่งขันกีฬา
๕. ฉันมองดูภาพที่บรรยาย **สวรรค์** ได้อย่างงดงามมาก
๖. พ่อฉันสอนให้ฉันมี **คุณธรรม** ในจิตใจ
๗. ประชาชนต่างพากัน **สรรเสริญ** คุณงามความดีที่เขาทำ

